

Szkolny Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej w Sierakowie Śląskim

Program został opracowany w oparciu o:

- **Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty** (Dz. U. Nr 106, poz. 496), art. 33 ust. 2 pkt. 5 oraz art. 39 ust. 1 pkt. 2 - Organizacja opieki w szkole i poza nią w sprawie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach** (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69) & 32 w sprawie organizacji zajęć, imprez i wycieczek
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach** (Dz.U. z 2003r. Nr 11, poz. 114)
- **Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem** (Dz. U. Nr 26, poz. 226), & 10 pkt. 4
- **Ustawa z 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich** (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz. 109 ze zmianami)
- **Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem** (Dz. U. Nr 26, poz. 226)
- **Uchwała Rady Ministrów Nr 186 z 7 listopada 2006r. w sprawie działań administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach**
- **Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej w Sierakowie Śląskim**
- **Poprzedni program profilaktyki realizowany w szkole**
- **Wyniki badań ankietowych**

CELE PROGRAMU

- stwarzanie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły,
- stwarzanie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń,
- zapobieganie uzależnieniom,
- promocja zdrowego i higienicznego stylu życia,
- kształtowanie właściwego zachowania uczniów,
- utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój,
- rozwijanie umiejętności asertywnych,
- złagodzenie zachowań agresywnych w sytuacjach trudnych i stresowych,
- świadome korzystania ze technologii informacyjnej i multimedialnej,
- kształtowanie świadomości zagrożeń społecznych,
- motywowanie uczniów do samorealizacji,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia.

W naszej szkole będziemy realizować profilaktykę pierwszo i drugorzędową. Wynika to z wieku uczniów i z rodzaju problemów z jakimi mamy do czynienia.

1.Profilaktyka pierwszorzędowa - kierowana do grup **niskiego ryzyka** – czyli do szerokiej populacji, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych. Polega na promowaniu zachowań zdrowotnych celem opóźnienia wieku inicjacji.

2 Profilaktyka drugorzędowa – podwyższonego ryzyka - należą tu osoby, które mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych.

Aby działania profilaktyczne odniosły pożądaný skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej,
- Publiczna Poradnia Pedagogiczno- Psychologiczna w Lublińcu,
- Sąd Rejonowy w Lublińcu,
- Komenda Rejonowa Policji w Lublińcu,
- Terenowy Komitet Obrony Praw Dziecka w Lublińcu.

1. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Dokładne zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.	Zapoznanie ze Statutem Szkoły.	Uczeń zna obowiązki i prawa wynikające ze Statutu Szkoły. Przestrzega je.	Wychowawcy i nauczyciele, pedagog	
	Przedstawienie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole.	Zapoznanie uczniów ze Szkolnym Kodeksem Zachowań	Uczeń przestrzega kodeksu zachowań Uczeń zna konsekwencje wynikające z nieprzestrzegania regulaminu szkoły.		
		Przypominanie zasad dobrego wychowania. Zapoznanie uczniów z zasadami oraz procedurami wewnątrzszkolnym	Uczeń ubiera się stosownie do okoliczności. Uczeń współtworzy i stosuje reguły ustalone w zespole klasowym.		

		i dotyczącymi postępowania w przypadku przemocy, kradzieży oraz nie realizowania obowiązku szkolnego Apele szkolne dotyczące spraw porządkowych.	Uczeń zna procedury wewnętrzne szkolne		
2	Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.	Podjęmowanie tematyki dotyczącej potrzeby pomagania innym. Zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu Uświadamianie potrzeb osób niepełnosprawnych Udział w imprezach integracyjnych (np. ”Podajmy sobie rękę”) oraz akcjach charytatywnych(np. „Góra grosza”, WOŚP)	Uczeń rozumie potrzebę pomagania innym. Uczeń respektuje potrzeby niepełnosprawnych rówieśników Uczeń angażuje się w akcje pomocy potrzebującym.	Wychowawcy i nauczyciele pedagog Wychowawcy Pedagog, Samorząd Uczniowski Nauczyciele, katecheta	
3	Integrowanie społeczności szkolnej.	Organizowanie uroczystości i imprez szkolnych. Organizowanie wycieczek. Prezentowanie osiągnięć uczniowskich. Organizowanie zajęć otwartych oraz konsultacji indywidualnych	Uczeń zachowuje się stosownie do sytuacji. Uczeń czuje się odpowiedzialny za dobre imię szkoły. Uczniowie poznają oraz prezentują swoje zainteresowania, uzdolnienia. Uczeń czuje się częścią zespołu i jest współodpowiedzialny za jego sukces. Szkoła cieszy się dobrą opinią.	Dyrekcja, nauczyciele, Rada Rodziców SU wychowawcy, nauczyciele	

2. PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM AGRESYWNYM I PRZEMOCY W SZKOLE

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.	Ankiety, rozmowy, obserwacje	Nauczyciele znają zagrożenia występujące wśród uczniów.	Dyrekcja, pedagog, nauczyciele	
2	Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.	Rozmowy z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, policją. Realizacja programów profilaktycznych. Organizacja i udział w konkursach dotyczących tematyki agresji i przemocy. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów	Uczeń wie, czym jest agresja. Uczeń umie przeciwstawić się zachowaniom agresywnym. Uczeń radzi sobie z własnymi emocjami. Uczeń wie, gdzie w razie potrzeby szukać pomocy.	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele	
3	Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy.	Aktywne dyżurowanie nauczycieli. Zaproponowanie bezpiecznych zabaw w czasie przerw. Udział w kampanii „Szkoła bez przemocy”.	Uczeń czuje się bezpiecznie. Uczeń spędza przerwy bezpiecznie i aktywnie.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog	

3. ZWIĘKSZANIE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW W SZKOLE.

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Systematyczne uświadamianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.	Próbna ewakuacja. Zapoznanie z zagrożeniami wynikającymi z kontaktu z przedmiotami i substancjami	Uczeń odpowiednio zachowuje się podczas ewakuacji. Uczeń odpowiednio	Dyrekcja, nauczyciele, pedagog	

		niebezpiecznymi.	reaguje na przedmioty i substancje niebezpieczne.		
2	Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.	Dyżury nauczycieli. Przypominanie zasad bezpiecznego spędzania przerw i zachowywania się w trakcie imprez szkolnych. Dyżury Straży Szkolnej	Uczeń czuje się bezpiecznie w czasie przerw i imprez. Niebezpieczne zachowanie wywołuje natychmiastową reakcję pracowników szkoły.	Pracownicy szkoły	
3	Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.	Rozmowy na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym Udział w konkursach z zakresu ruchu drogowego	Uczeń stosuje w praktyce przepisy ruchu drogowego.	Wychowawcy, nauczyciel techniki	

4. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU WZMOCNIENIE MOTYWACJI DO WŁASNEGO ROZWOJU I SAMOREALIZACJI.

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Uświadomienie uczniom ich mocnych stron i możliwości, ukazanie perspektyw rozwoju	Diagnoza uczniów pod kątem możliwości i zainteresowań Podkreślanie mocnych stron każdego dziecka. Umożliwienie prezentacji uczniowskich możliwości	Uczeń lepiej zna siebie. Uczeń zna swoje zalety. Uczeń dostrzega możliwości osiągnięcia sukcesu.	Wychowawcy, pedagog	
2	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.	Organizowanie kół zainteresowań jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu Angażowanie uczniów do udziału w konkursach	Uczeń rozwija swoje zainteresowania. Uczeń bierze udział w konkursach i przeglądach twórczości.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	

		szkolnych i pozaszkolnych Organizowanie różnych form przeglądu twórczości uczniów – konkursy przedmiotowe, plastyczne recytatorskie itp.			
3	Wskazywanie pożądanых wzorców zachowań.	Prezentowanie sylwetek wartościowych postaci historycznych i współczesnych Prowadzenie projektu „Uczeń na szóstkę” Listy pochwalne	Uczeń rozumie i dostrzega sens bycia wartościowym człowiekiem. Uczeń odczuwa potrzebę pozytywnych zmian swoich zachowań	Wychowawcy, nauczyciele	
4	Pomoc uczniom w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych	Organizowanie zespołów dydaktyczno-wyrównawczych oraz korekcyjno-kompensacyjnych Objęcie uczniów specjalistyczną opieką logopedyczną, pedagogiczną i psychologiczną Prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami uczniów	Uczeń uzupełnia braki w wiadomościach i umiejętnościach. Uczeń korzysta z pomocy logopedy, pedagoga i innych specjalistów Rodzice współpracują z nauczycielami w przezwyciężaniu indywidualnych trudności uczniów.	Dyrekcja, nauczyciele prowadzący zespoły, logopeda, pedagog, rodzice	
5	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania oraz nazywania swoich uczuć i emocji.	Realizowanie tematyki dotyczącej uczuć, asertywności, emocji, empatii. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	Uczeń umie wyrazić, nazwać uczucia i emocje oraz rozpoznawać je u innych i uczy się nad nimi panować Uczeń radzi sobie ze stresem.	Wychowawcy, pedagog	

5. BUDOWANIE MODELU ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PROPAGOWANIE AKTYWNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU.

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	Prezentacja ciekawych form spędzania wolnego czasu. Organizowanie zawodów sportowych oraz gier i zabaw ruchowych. Wycieczki szkolne.	Uczeń aktywnie i świadomie spędza wolny czas. Uczeń jest sprawny fizycznie Zna i organizuje różne rodzaje zabaw podwórkowych	Wychowawcy, nauczyciele	
2	Uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą	Redagowanie planu całodziennych zajęć Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Stosowanie przerw śródlekcyjnych. Dbanie o właściwy odpoczynek podczas przerw zgodny z rozwojem psychofizycznym (bezpieczne gry, zabawy). Rozmowy z pielęgniarką Rozmowy na temat fizycznego rozwoju człowieka- dojrzewanie Przeprowadzenie fluoryzacji i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej.	Uczeń potrafi zaplanować swój dzień Uczeń zachowuje właściwą postawę ciała. Uczeń bezpiecznie i efektywnie odpoczywa podczas przerw. Uczeń zna i stosuje zasady higieny osobistej.	Wychowawcy, nauczyciele dyżurujący, pielęgniarka, lekarz	
3	Promowanie zdrowego odżywiania.	Prelekcje prowadzone przez specjalistów	Uczeń zna i stosuje zasady zdrowego	Wychowawcy, nauczyciele, dietetyk	

		Rozmowy z uczniami dotyczące wpływu reklamy na to, co jedzą uczniowie	odżywiania. Uczeń rozumie wpływ reklamy na konsumenta.		
4	Korygowanie wad postawy.	Prowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjnej.	Właściwa postawa ciała ucznia .	Nauczyciel wychowania fizycznego	

6. PODNOSZENIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH TRUDNYCH

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.	Podejmowanie tematyki dotyczącej sytuacji trudnych i niebezpiecznych.	Uczeń zauważa symptomy trudnych sytuacji. Nazywa swój problem.	Wychowawcy, pedagog	
2	Wdrażanie metod asertywnych.	Ćwiczenia w umiejętności odmawiania i wyrażania swego zdania.	Uczeń zachowuje się odpowiednio do sytuacji.	Wychowawcy, pedagog	
3	Umiejętne szukanie pomocy.	Informowanie o osobach i instytucjach niosących pomoc dziecku i rodzinie organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji pomocowych.	Uczeń aktywnie reaguje na sytuacje trudne i niebezpieczne. Wie, do kogo zwrócić się o pomoc w razie potrzeby.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, policjant , kurator, pracownik GOPS, pracownik PPPP	

7. ROZSZERZANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ.

L.p.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków.	Wywiady środowiskowe Rozmowy wychowawców z uczniami , rodzicami i pedagogiem	Wychowawca zna sytuację rodzinną swoich wychowanków. Zwraca szczególną uwagę na uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.	Wychowawcy, pedagog	
2	Wdrażanie programów profilaktycznych.	Realizowanie programów profilaktycznych. Organizowanie i udział w konkursach i przedstawieniach dotyczących profilaktyki uzależnień. Dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów Prezentowanie spektakli z zakresu profilaktyki uzależnień przez Szkolny Teatr Profilaktyczny Udział w kampanii „ Zachowaj Trzeźwy umysł” Szkolenia nauczycieli w zakresie profilaktyki oraz realizacji programów profilaktycznych.	Uczeń rozumie zagrożenia wynikające ze stosowania środków psychoaktywnych Potrafi odmówić. Uczeń zna mechanizm uzależnienia Potrafi rozpoznać zagrożenia (uzależnienie od komputera i Internetu, hazard) W razie potrzeby zwraca się o pomoc do dorosłych. Nauczyciele posiadają wiedzę na temat profilaktyki uzależnień. Większa grupa nauczycieli jest przygotowana do realizowania programów profilaktycznych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Programy profilaktyczne: „Cukierki”, „Jestem O.K.”, „Domowi Detektywi”, „Dziękuję nie”.